

Comuna Neaua
Judetul Mureș

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE
LOCALĂ
A COMUNEI NEAUA
2008 – 2013**

-proiect-

CAPITOLUL I *Prezentare generala*

Comuna Neaua este o comunitate cu profil agricol, cu importante resurse naturale, amplasată între valea Nirajului și valea Târnavei Mici, cu posibile atracții pentru investitorii mici și turism.

Asezare geografica

Teritoriul comunei Neaua este situată între văile a două râuri semnificative din Transilvania de Est, aproape de limita nord-estica a județului Mureș, la 35 km nord-est de municipiul Târgu Mureș. În componența comunei intră satele: Neaua, Vădaș, Ghinești, Sânsimion și Rigmani.

ISTORIC

- **Neaua**, este centrul administrativ al comunei, dar a devenit centru relativ recent în 1948, satul figurează deja în registrele din anul 1567 cu 10 porți.
- **Vădaș**, este așezat la 3 km sud-est de centrul comunei, satul figurează deja în registrele din anul 1567.
- **Ghinești** este așezat la 4 km nord-est de centrul comunei, dealungul pârâului cu aceleași nume, în anul 1567 figurează deja în registre cu 25 de porți, astfel în acele timpuri a fost întrecut ca mărime din întregul județ doar de Târgu Mureș și de Miercurea Nirajului.
- **Sânsimion**, este atestat documentar din anul 1332, situându-se la 3 km spre nord-vest de centrul comunei.
- **Rigmani**, se situează la extremitatea de nord-vest al comunei la 5 km de centrul comunei, este atestat documentar din anul 1567.

AUDIT

Resursele subsolului

- ape minerale sulfuroase neexploatate
- argila ca materie prima în fabricarea caramizilor și a țiglelor

Relieful

Relieful este reprezentat prin cumpene (550-600 de metri) și interfluvii, versanți afectați de eroziune și alunecări. Majoritatea terenurilor arabile nu sunt mecanizabile și numai un procent de 25-30% pot fi mecanizate, celelalte terenuri pot fi mecanizate doar cu restricții și cu mașini pentru executarea lucrărilor de pantă.

Solul

Caracteristic teritoriului sunt soluri aluviale, petice de lacoviști, cernoziomurile carbonatice și cernoziomul levigat. Reacția chimică a solurilor este slab și moderat alcalină, iar în lunci întâlnim soluri cu o reacție moderată alcalină.

Clima.

Comuna se află într-un climat temperat continental.

Temperatura medie anuală este de 8,5°C. În luna cea mai friguroasă se înregistrează o temperatură medie lunară de - 4,5 °C, iar în luna cea mai caldă o temperatură medie lunară de 19,5°C. Anual pe teritoriul comunei cad precipitații ce oscilează între 490 și 560 litri pe mp.

Situația fondului funciar

Suprafața teren în raza administrativă a comunei:

Total: 4004 ha
Agricol 2658 ha
- arabil 1029ha
- fânețe 465ha
- pășune 1056 ha
- livadă 96 ha
- vii 12 ha

Neagricol 1346 ha
- pădure 1028 ha
- altele 318 ha

Resursele biodiversității:

Vegetația întâlnită este corespunzătoare zonei colinare din subcarpați. Intrazonal se întâlnesc și vegetația de lunca și de zone moderat umede. Structura pădurilor și a pălcurilor este formată din stejar, tei, ulm, carpen, cireș, salcâm etc. din care nu lipsesc componentele tipice de faună reprezentative pentru zonele colinare din subcarpați. Cele mai importante specii de mamifere fiind ursul, lupul, mistrețul, căpriorul, diverse specii de mustelide, etc. Zona este importantă din punct de vedere avifaunistic, întreaga suprafață a comunei fiind parte integrantă a Ariei de Protecție Specială Avifaunistică „Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului” și astfel al rețelei Europene de zone protejate NATURA 2000.

Calitatea atmosferei

Comuna Neaua nu are dezvoltată o industrie care să pună probleme de mediu. Singura sursă de poluare a aerului ar fi coșurile de fum de la locuințele cetățenilor și a autovehiculelor existente, din această pricină putem afirma că comuna se bucură de o atmosferă relativ curată. Efectului Combinatului Chimic din Târgu Mureș (deși la peste 30 de km distanță) se resimte ocazional în atmosfera comunei.

Demografie și resurse umane

În timp de peste două decenii, populația comunei este într-o regresie numerică continuă, populația actuală a comunei este de 1545 locuitori.

În comună sunt:

1 atelier de fierărie
2 ateliere de tamplărie
1 centru de prelucrare primară a lemnului
12 societăți cu profil de comerț

Nu există investiții externe în comună, două proiecte în dezvoltare: o carieră de nisip în Vădaș și o fabrică de cărămidă la Neaua.

Infracstructură publică în comuna Neaua:

Dispensar medical 1
Farmacie 1
Dispensar stomatologie 1

Școli primare 4
Grădinițe 4
Cămin cultural 5

Post de poliție 1
Biserică 5
Preoți 4

Resurse economice locale

Agricultură

Principalele culturi în zonă:

Grâu	260
Orz	40
Porumb	580
Cartof	80
Legume	40
Plante furajere	??

Numărul de animale în comună

Bovine total	426
Bovine fără viței	367
Porcine	270
Caprine	49
Ovine	875
Iepuri de casă	320
Păsări	1900
Albine familii	240

Nu funcționează în comună asociații agricole, dar în fiecare sat sa constituit Asociația Producătorilor de Lapte.

CAPITOLUL II ANALIZA S.W.O.T

S (puncte tari)

- Accesibilitate din mai multe direcții
- Infrastructură locală de bază în mare parte existentă
- Tradiție în cultivarea legumelor și a fructelor
- Mediu natural nepoluat
- Practicarea unei agriculturi predominant ecologice
- Tradiții culturale și istorice vii
- Teren disponibil pentru dezvoltare
- Autorități locale proactive
- Sprijin politic local
- Legături active cu comunități din străinătate (localități înfrățite)

W (puncte slabe)

- Lipsa investițiilor
- Resurse financiare limitate
- Un comerț slab dezvoltat
- Dezvoltare slabă a industriei
- Dezvoltare insuficientă a serviciilor
- Transport public necorespunzător
- Lipsa mecanizării agriculturii
- Slaba valorificare a produselor locale agricole
- Pagube produse de specii sălbatice în culturile agricole
- Gradul redus de absorbție a persoanelor calificate (migrația persoanelor calificate)
- Nivel redus de școlarizare
- Măsuri insuficiente în asistență socială
- Rata somajului ridicată
- Creșterea în continuu a costului vieții
- Dezvoltare întâmplătoare, fără respectarea vreunui plan de amenajare a teritoriului
- Asocierea slabă a producătorilor agricoli
- Lipsa alimentării cu apă, canalizare, problema deșeurilor
- Activitățile de comercializare a producției agricole aproape inexistente, sau dependente de firme aflate în situație de monopol
- Lipsa unui serviciu satisfăcător de informare și consultare a cetățenilor
- Calitatea slabă a învățământului

O (oportunități)

- Posibilități de accesare a fondurilor externe și interne
- Dezvoltarea agriculturii
- Dezvoltarea agriculturii alternative (de ex. plante medicinale)
- Procesarea locală a produselor agricole
- Prevenirea pagubelor produse de speciile sălbatice în culturile agricole
- Dezvoltarea infrastructurii
- Valorificarea potențialului turistic
- Revișorarea meșteșugurilor tradiționale
- Cursuri de instruire pentru localnici, în diverse teme

T (pericole)

- Emigrare și migrația persoanelor calificate
- Îmbătrânirea populației
- Schimbarea legislației (imputința de a corespunde cerințelor, obligațiilor față de UE)
- Sărăcie
- Schimbări politice la nivel local și regional

VIZIUNE DE DEZVOLTARE :

“COMUNA NEAUA , O COMUNITATE ECHILIBRATĂ ÎNTR-UN MEDIU NATURAL”

CAPITOLUL III DIRECȚII DE DEZVOLTARE STRATEGICE GENERALE

- A. Agricultură
- B. Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii fizice
- C. Turism
- D. Socio-cultural-tineret
- E. Conservarea mediului

CAPITOLUL IV Programe și proiecte

A. Agricultură

Programe:

1. (Re)conversia la practicile agricole corespunzătoare condițiilor locale
2. Practicarea unor tehnologii moderne, în alternanță cu cele tradiționale
3. Reînviogorarea pomiculturii și (re)răspândirea soiurilor locale tradiționale (valorificare mai ales în agricultura ecologică)
4. Reînviogorarea și dezvoltarea sectorului zootehnic
5. Valorificarea produselor agricole

Proiecte prioritare

Reamenajarea Livezii din Vădașd

Conservarea și (re)răspândirea soiurilor și a varietăților locale tradiționale de fructe

Diversificarea mijloacelor de valorificare ale producției de fructe (uscătoare, sucuri naturale, băuturi spirtoase)

Păstrarea efectivului actual de animale

Menținerea pășunilor semi-naturale valoroase

Asigurarea condițiilor corespunzătoare pentru valorificarea laptelui

Conversia parțială la agricultura ecologică

Formarea asociațiilor de producători

Informarea continuă a producătorilor agricoli locali

Formarea unor rețele de valorificare a produselor bazate pe legătura directă dintre producător-cumpărător (direct marketing)

Prelucrarea locală parțială a produselor agricole

Acțiuni

- Încurajarea practicilor agricole corespunzătoare condițiilor locale (creșterea animalelor, pomicultură-legumicultură, plante medicinale)
- Prezentarea și introducerea treptată a practicilor de agricultură ecologică
 - prezentarea oportunităților oferite de agricultura ecologică
 - prezentarea practicilor agricole ecologice
 - sprijinirea procesului de conversie la agricultura ecologică
- Sondarea și diversificarea posibilităților de valorificare a produselor agricole
 - facilitarea semnării contractelor între producători și cumpărători (direct marketing), precum și extinderea-dezvoltarea rețelei
- Creșterea animalelor
 - menținerea populației actuale de bovine
 - soluționarea stocării igienice a laptelui
 - soluționarea achiziționării laptelui la un preț avantajos, precum și a problemei vânzării în general
 - reabilitarea raselor locale, precum și încurajarea creșterii acestora
- Pomicultură
 - reabilitarea soiurilor și a varietăților locale tradiționale
 - cartarea soiurilor și a varietăților locale tradiționale încă existente
 - crearea unei bănci de gene-livadă demonstrativă
 - încurajarea creșterii soiurilor și a varietăților locale tradiționale
 - asigurarea valorificării fructelor produse în comună
 - încurajarea, respectiv diversificarea tehnicilor de prelucrare a fructelor
 - distileria – băuturi spirtoase
 - uscarea fructelor
 - prepararea de gemuri
- Legumicultură
 - creșterea competitivității legumiculturii prin utilizarea tehnologiilor alternative

B. Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii fizice

Programe:

1. Reabilitarea rețelei de drumuri comunale
2. Realizarea gospodăririi deșeurilor
3. Realizarea rețelei de canalizare
4. Modernizarea rețelei de telecomunicații

Proiecte prioritare

Reabilitarea rețelei de drumuri

Realizarea gospodăririi deșeurilor

Realizarea sistemului de alimentare cu apă potabilă la nivelul comunei

Realizarea rețelei de canalizare

Modernizarea rețelei de telecomunicații

Actiuni

- realizarea cadrului instituțional non-profit dedicat pentru dezvoltarea durabilă a comunei

- îmbunătățirea-reabilitarea rețelei de drumuri comunale și a drumurilor de acces
- prezervarea, respectiv îmbunătățirea stării clădirilor publice de pe raza comunei
- dezvoltarea rețelei de telecomunicații (în special accesul la Internet)
- realizarea gospodăririi ecologice a deșeurilor
- realizarea sistemului de alimentare cu apă potabilă la nivel comunal
- realizarea rețelei de canalizare și realizarea epurării ecologice a apelor reziduale (la nivelul individual al localităților)

C. Turism

Programe:

1. Dezvoltarea unui turism local durabil (programe turistice, prestatori de servicii, etc.), bazat pe valorile locale, caracteristice regiunii
2. Vânzarea ofertei turistice prin multiple canale

Proiecte prioritare

Identificarea oportunităților de dezvoltarea turistică durabilă locală

Analiza pieței

Dezvoltarea ofertei turistice

Identificarea și instruirea localnicilor interesați

Dezvoltarea infrastructurii turistice

Marketing și vânzarea produsului

Actiuni

- identificarea oportunităților locale de dezvoltare a turismului durabil (un turism care prin alocarea unui procentaj din venituri contribuie la conservarea valorilor pe care se bazează)
- decizie la nivel local pentru reglementarea stilului arhitectural al clădirilor noi în satele unde dezvoltarea turismului rural este prevăzută ca și o oportunitate de dezvoltare semnificativă
- analiza pieței, identificarea cererii
- dezvoltarea ofertei turistice
 - realizarea unei baze de date, respectiv al unui pachet de programe bazate pe valorile și particularitățile naturale, istorice și culturale ale regiunii
- identificarea localnicilor interesați în programele turistice (în oferirea de cazare, masă, respectiv diverse activități), precum și identificarea serviciilor pe care le pot presta
- instruirea câtorva localnici pentru a putea lucra ca și ghizi locali
- dezvoltarea infrastructurii turistice
 - realizarea unui „Muzeu Viu al Satului”
 - realizarea unui centru de informare turistică
 - dezvoltarea unei rețele de pensiuni ecoturistice autorizate
 - dezvoltarea unui set de poteci tematice
 - dezvoltarea unui set de prestatori „secundari” (restaurant local, magazin de suveniruri, etc.)
- realizarea de materiale informaționale și publicitare (broșuri, pagină web dedicată, etc.)

- dezvoltarea și implementarea unei strategii de marketing
- identificarea și contactarea posibililor parteneri în vânzarea directă a programelor turistice locale (agenții și operatori în domeniul turismului, asociații de specialitate – de ex. Asociația de Ecoturism din România, Asociația Județeană de Turism Mureș, etc.)

D. Socio-Cultural-Tineret

1. Sprijinirea grupurilor sociale defavorizate
2. Sprijinirea activităților culturale pe raza comunei
3. Sprijinirea inițiativelor tineretului

Proiecte prioritare

Sprijinirea grupurilor sociale defavorizate
 Prezervarea particularităților culturale locale, respectiv sprijinirea inițiativelor culturale
 Instruirea populației locale în diverse domenii
 Sprijinirea activităților de tineret

Actiuni

- sprijinirea grupurilor sociale defavorizate, integrarea acestora în viața comunitară
 - realizarea acceptării sociale a minorității rome, educarea și creșterea gradului de angajare a acestuia
 - îngrijirea la domiciliu a bolnavilor
 - îngrijirea vârstnicilor
- revigorarea serviciului de „Îngrijitor comunal”
- prezervarea, respectiv reînviorearea particularităților culturale (obiceiuri populare, etc.)
- sprijinirea inițiativelor culturale
- sprijinirea activităților de instruire și perfecționare
- organizarea cursurilor de dezvoltare comunitară
- inițierea activităților de tineret, precum și asigurarea bazei infrastructurale – Casa Tineretului

E. Conservarea mediului

Programe:

1. Conservarea biodiversității
2. Conservarea habitatelor create de om
3. Conservarea mediului
4. Creșterea eficienței de folosire a energiei

Proiecte prioritare

- Evaluarea și monitorizarea biodiversității
- Dezvoltarea planului de management al SPA-ului „Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului”
- Dezvoltarea unui program de rehabilitare peisagistică (rehabilitarea pășunilor, management integrat de apă)

- Conservarea și îmbunătățirea biodiversității în zonele agricole extensive, prin introducerea și propagarea măsurilor de agromediu
- Înființarea managementului forestier durabil (introducerea și aplicarea sistemului de certificare FSC a pădurilor)
- Realizarea managementului ecologic al gunoaielor menajere
- Folosirea surselor de energie regenerabile

Acțiuni

- Crearea unei rețele de voluntari respectiv asigurarea acoperirii financiare pentru implementarea evaluărilor de biodiversitate.
- Evaluarea și monitorizarea biodiversității
- Inițierea unui grup de lucru intersectorial, pentru dezvoltarea planului de management al SPA-ului „Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului”
- Participare activă și prin reprezentarea cu succes a intereselor comunei în dezvoltarea planului de management al SPA-ului „Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului”
- Dezvoltarea unui program de rehabilitare peisagistică cu componente specifice pe teme:
 - rehabilitarea pășunilor
 - management integrat de apă
 - rehabilitarea terenurilor erodate
- Introducerea și propagarea măsurilor de agromediu
- Suport activ pentru membrii comunității, în atragerea fondurilor de agro-mediu
- Înființarea managementului forestier durabil (introducerea și aplicarea sistemului de certificare FSC a pădurilor)
- Realizarea managementului ecologic al gunoaielor menajere
- Folosirea surselor de energie regenerabile